

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.106/2017/6. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. P. M.pártfogó ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, a dr. S. Gy. pártfogó ügyvéd (címe) által képviselt II.rendű alperes neve (címe) II. rendű, a dr. K. D. jogtanácsos által képviselt Generali-Providencia Biztosító Zrt. (címe) III. rendű, valamint a Pleszkóné dr. G. M. jogtanácsos által képviselt Megyei Rendőr-főkapitányság (címe) V. rendű alperesekkel szemben kártérítés megfizetése iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 10.P.21.847/2012/100. számú ítélete ellen a felperes részéről 104. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét részben megváltoztatja, és mellőzi a felperes kötelezését a II. rendű alperes javára fizetendő 190 500 (százkilencvenezer-ötszáz) Ft perköltségben; egyebekben az ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a III. és az V. rendű alpereseknek 25 000 (huszonötezer) Ft másodfokú perköltséget.

A felperes pártfogó ügyvédjének a díját az állam viseli. Megállapítja, hogy a II. rendű alperes a per főtárgya tekintetében teljes mértékben pernyertes lett, ezért a jogi képviselétével felmerült költséget a felperes köteles viselni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A felperes 2010. szeptember hó 27. napján 16 óra 27 perckor X-on, a **F** úton közlekedett az általa vezetett ... forgalmi rendszámú F. típusú gépjárművel a **T** út irányából a **P** út irányába, amikor neki ütközött az elé balra nagy ívben kikanyarodó II. rendű alperes által vezetett forgalmi rendszámú A. típusú személygépjármű hátuljának, amely a forgalmi sávba történő kanyarodást követően hirtelen megállt. A baleset következtében személyi sérülés nem történt, azonban mindkét gépjárműben anyagi kár keletkezett.

A balesetet követően mind a felperes, mind a II. rendű alperes elmozdította a személygépjárműveket a baleset közvetlen helyszínéről, így a rendőrség helyszínre érkezésének időpontjában azok már nem a baleset pontos bekövetkezésének helyén voltak fellelhetőek. Az V. rendű alperes állományába tartozó **I. R.** és **S. R.** érkeztek a helyszínre, akik rekonstruált helyszínrajzot és fényképfelvételeket készítettek, a helyszínen

meghallgatták a felperest és a II. rendű alperest, továbbá **Cs. J.** tanút. Ennek eredményeként feljelentést tettek a felperessel és a II. rendű alperessel szemben, a felperessel szemben a KRESZ 25. §-ának (1) bekezdésében, míg a II. rendű alperessel szemben a KRESZ 3. §-a (1) bekezdésének c) pontjában foglaltak alapján.

A ... Rendőrkapitányság 2010. október hó 25. napján hozott határozatával a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetése miatt a felperessel szemben 15 000 Ft pénzbírságot szabott ki.

A határozat ellen a felperes kifogással élt, melyre figyelemmel a szabálysértési hatóság a bizonyítási eljárást tovább folytatta, majd a 2011. január hó 07. napján meghozott határozatával az eljárást megszüntette arra hivatkozással, hogy annak adatai alapján nem állapítható meg a szabálysértés elkövetése. A határozattal szemben a felperes 2011. január hó 11. napján beadvánnyal élt a hatóság felé, melyben arra hivatkozott, hogy a szabálysértést a II. rendű alperes követte el, ezért kérte a határozat felülvizsgálatát. A rendőrkapitányság az ügy iratait megküldte a Miskolci Városi Ügyészségnek törvényességi felülvizsgálatát lefolytatása céljából.

A Miskolci Városi Ügyészség a 2011. február hó 1. napján arról értesítette a felperest, hogy a szabálysértési hatóság eljárása és határozata törvényes, ezért ügyészi intézkedésre nincs szükség. A Miskolci Városi Ügyészség állásfoglalásával szemben a felperes felügyeleti kérelmet nyújtott be.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Főügyészség a 2011. március hó 18. napján meghozott határozatával (...) óvást nyújtott be, melyben indítványozta, hogy a Miskolci Rendőrkapitányság az eljárást megszüntető határozatát helyezze hatályon kívül, és folytassa tovább a bizonyítási eljárást. A megyei főügyészség az általa lefolytatott vizsgálat eredményeként megállapította, hogy a Rendőrkapitányság, mint szabálysértési hatóság nem tett meg minden lehetséges intézkedést a tényállás felderítése, a lehetséges bizonyítékok beszerzése érdekében, ezért döntése nem megalapozott. A megyei főügyészség határozatában értékelte a szabálysértési hatóság eljárása során felvett tanúvallomásokat, egyben megállapította, hogy a helyszínelés során készült iratokban nem szerepelnek a 3/1998. (I. 31.) ORFK utasítás által a helyszínelő rendőr számára előírt helyszíni mérések, nyomrögzítések eredményei. Így többek között nem került rögzítésre, hogy az A. személygépkocsi a kikanyarodástól a helyszínrajzon rekonstruált ütközési pontig ténylegesen mekkora távolságot tett meg, illetőleg a két bekanyarodás között egyáltalán mennyit kívánt megtenni. Nincs tisztázva az sem, hogy a helyszínelés távlati fényképfelvételén szereplő féknyom a F személygépkocsitól származhatott vagy származott-e, s amennyiben származhatott vagy származott, az milyen méretű. A megyei főügyészség kifogásolta, hogy a szabálysértési hatóság nem tett intézkedést a hiányzó adatok felvételére, nem ellenőrizte, hogy a baleset bekövetkezhetett-e az eljárás alá vont személy, illetve a tanúként meghallgatott személyek által elmondottak alapján. Álláspontja szerint ez jelenleg csak a helyszínen megtartandó bizonyítási kísérlet keretében, szakértő közreműködésével lehetséges.

A Rendőrkapitányság a 2011. március hó 22. napján meghozott határozatával (...../szabs.) a korábbi határozatát hatályon kívül helyezte, és az ügyben további bizonyítási eljárás lefolytatását rendelte el. Az eljárás során a II. rendű alperest elsőbbség és előzés szabályainak megsértése szabálysértés elkövetésének gyanúja miatt eljárás alá vonta, továbbá a baleset mechanizmusának vizsgálatára szakértőt rendelt ki. **B. E.** igazságügyi szakértő 2011. április hó 27. napjára tűzött helyszíni szemlét, melyre a rendőrkapitányság megidézte **I. R.**et, **S. R.**et, a felperest, a II. rendű alperest és **Cs. J.-t**, akik a felperes kivételével megjelentek. A helyszíni szemléről, egyben bizonyítási kísérletről jegyzőkönyv került felvételre, majd az Igazságügyi Szakértő és Kutató Intézetek Intézet Műszaki Osztálya elkészítette 2011. május hó 18. napján az igazságügyi mérnök-szakértői véleményét. Ezt követően a Rendőrkapitányság elrendelte a felperes és a II. rendű alperes, mint az eljárás alá vont személyek ismételt személyes meghallgatását, majd további tanúbizonyítást folytatott le.

A Rendőrkapitányság a 2011. július hó 21. napján meghozott határozatával (...../szabs.) a felperessel és a II. rendű alperessel szemben a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetése miatt egyaránt 10 000 Ft pénzbírságot szabott ki, egyben kötelezte őket személyenként 49 708 Ft eljárási költség megfizetésére.

A határozattal szemben a felperes és a II. rendű alperes is kifogással élt. A Miskolci Városi Bíróság a 2011. szeptember hó 9. napján tárgyalás mellőzésével meghozott végzésével (40.FkSzk.3972/2011/2.) az elsőfokú szabálysértési hatóság hatályában tartotta.

A Miskolci Városi Bíróság ezen végzésével szemben mindkét eljárás alá vont személy tárgyalás tartását kérte, vitatva szabálysértési felelősségüket. A Miskolci Városi Bíróság az ügyben tárgyalást tartott, bizonyítási eljárást folytatott le, ahol sor került mind a felperes, mind a II. rendű alperes meghallgatására, **S. R.** baleseti helyszínelő rendőr és **Cs. J.** tanúk kihallgatására, valamint **B. E.** igazságügyi műszaki szakértő szakértői meghallgatására. A Miskolci Városi Bíróság a 2012. január hó 16. napján meghozott 32.Szk.5589/2011/6. számú végzésével a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetése miatt a felperes vonatkozásában az elsőfokú szabálysértési hatóság határozatát és a Miskolci Városi Bíróság tárgyalás mellőzésével meghozott végzését hatályon kívül helyezte, és az eljárást megszüntette, míg a II. rendű alperessel szemben a tárgyalás mellőzésével meghozott végzést hatályban tartotta.

A felperes által vezetett **F** típusú személygépjármű a **Y** Zrt. által lízingelt személygépjármű volt, amely a baleset következtében gazdasági totálkárossá vált. A balesetet okozó II. rendű alperes a III. rendű alperesnél rendelkezett kötelező felelősségbiztosítással.

A III. rendű alperes a **Y** Zrt. részére 638 000 Ft tőkét és kamatát, összesen 696 565 Ft-ot térített meg. A gépjármű elszállítása és tárolása miatt megfizetett számla alapján 81 150 Ft-ot és kamatát, a felperes házastársa részére megtérített 37 372 Ft hitelzárlati díjat és forgalomból kivonási költséget, valamint késedelmi kamatát.

A felperest paranoid élményfeldolgozás, én-központúság, fokozott érzékenység, csökkent feszültség- és kudarctűrő képesség jellemzi. A II. rendű alperes által okozott balesetet és

az azt követően lefolytatott eljárást paranoid munkamóddal dolgozta fel. Ez személyiségéből, a személyiségjegyeiből adódik, és nem pszichés károsodás eredménye. A felperes alacsony mentális teljesítményű, szubjektív beállítottságú, beszűkült, differenciálatlan, egocentrikus személyiség, bizarr viselkedéssel, károsodott valóság funkcióval, szenitív beállítottsággal, indulati, érzelmi labilitással bizarr, teátrális viselkedéssel, depresszív hangulattal, veszélyt szimatoló paranoid magatartással, acting out színezetű életvezetéssel, amely személyiségjellemzők a balesetet megelőzően is fennálltak. A felperesnél a balesettel összefüggésben pszichikai vagy pszichiátriai állapotváltozás, testi vagy pszichés károsodás nem következett be. Meglévő megbetegedései természetes kórokúak.

A felperes módosított keresetében a II., a III. és az V. rendű alpereseket 3 500 000 Ft megfizetésére kérte kötelezni. Ebből

- elsősorban a III. rendű alperest, ennek megalapozatlansága esetén a II. rendű alperest kérte marasztalni
 - a totálkáros gépjármű tárolási költségeként 485 790 Ft-ban és kamataiban,
 - a hitelezéssel kapcsolatos többletköltség miatt 119 347 Ft-ban és kamataiban,
 - a telefonálással, levelezéssel, a nyomtatópatronok használatával felmerült költsége, a házastársa használhatatlanná vált pulóverének költsége és a balesetet követően vásárolt új személygépjármű üzembe helyezésével kapcsolatos költsége miatt 160 600 Ft-ban és kamataiban,
- továbbá elsődlegesen a III. rendű, míg másodlagosan az V. rendű, harmadlagosan pedig a II. rendű alperest kötelezni
 - 37 255 Ft utazási költség és kamatai,
 - 1 165 178 Ft elmaradt jövedelem és kamatai megfizetésére,
 - valamint 1 289 290 Ft nem vagyoni kár megtérítésére,
- végezetül a II. rendű alperest a norvégiai munkavégzéssel kapcsolatban felmerült többletköltség miatt 234 500 Ft és kamatai megfizetésére kérte kötelezni.

A II., a III. és az V. rendű alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság a 100. sorszám alatt meghozott ítéletében a felperes keresetét elutasította, és kötelezte őt, hogy fizessen meg 15 napon belül a II. rendű alperesnek 190 500 Ft, a III. rendű alperesnek 150 000 Ft és az V. rendű alperesnek 175 000 Ft perköltséget. Megállapította, hogy 210 000 Ft eljárási illeték és 144 493 Ft perköltség az állam terhéen marad, továbbá azt, hogy a II. rendű alperes teljes pernyertessége miatt a jogi képvisellel felmerült költségét a felperes viseli.

Határozatának indokolása szerint a II. rendű alperessel a jelen perben már eredménnyel nem vitathatta a baleset okozásában megállapított szabálysértési felelősségét.

A kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény 12. §-a értelmében a biztosítás kiterjed a felelősség kérdésének vizsgálatára, és azoknak a megalapozott kártérítési igényeknek a kielégítésére, amelyeket a biztosított személyekkel szemben a biztosítási szerződésben megjelölt gépjármű üzemeltetése során okozott károk miatt támasztana. A törvény 28. §-ának (1) bekezdése szerint a károsult kártérítési igényét a biztosítási szerződés keretei között a károkozó gépjármű üzembentartójának biztosítójával szemben közvetlenül, illetve az e törvényben meghatározott esetekben a kártalanítási számla kezelőjével szemben jogosult érvényesíteni.

A felperes kivétel nélkül olyan követelést érvényesített a II. rendű alperessel szemben, amelyek a balesettel vannak okozati összefüggésben, ezért azokat közvetlenül nem a károkozóval, hanem kizárólag a III. rendű alperessel szemben érvényesítheti.

Szintén alaptalan a II. rendű alperessel szemben támasztott kártérítési igény arra hivatkozással, hogy a szabálysértési eljárás döntő mértékben a II. rendű alperes valótlan tartalmú nyilatkozatai miatt húzódott el. A szabálysértésekről szóló, s a perbeli szabálysértés elkövetésének időpontjában hatályban lévő 1999. évi LXIX. törvény 47. §-ának (1) bekezdése szerint eljárás alá vont személy az, akivel szemben a szabálysértési eljárást lefolytatják, míg a (3) bekezdés alapján az eljárás alá vont személy az eljárás valamennyi szakaszában az eljárás résztvevőihöz kérdést intézhet, észrevételeket, indítványokat tehet, a szabálysértési hatóságtól, az ügyésztől és a bíróságtól felvilágosítást kérhet. A II. rendű alperes helyes hivatkozása szerint őt, mint eljárás alá vont személyt megillette az észrevételek, nyilatkozatok, indítványok megtételének joga, így a jogszabályban biztosított jogait gyakorolta akkor, amikor ezekkel élt. Az a körülmény nem alapozza meg a II. rendű alperes kártérítési felelősségét, hogy a felperes megítélése szerint a nyilatkozatai valótlanok voltak.

A régi Ptk. 340. §-ának (1) bekezdése szerint a károsult a kár elhárítása, illetőleg csökkentése érdekében úgy köteles eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amely abból származott, hogy a károsult a kötelezettségének nem tett eleget.

A sérült gépjármű tárolásával összefüggésben a III. rendű alperes 30 napra járó tárolási költséget fizetett meg. Ennek a 30 napnak elegendőnek kellett volna lenni arra, hogy a felperes megnyugtatóan intézze a roncs elszállítását.

A felperes nem hivatkozhatott sikerrel arra, hogy lízingelt autóról van szó, és a **Y** Zrt. nem szállította el a roncsot. A lízingszerződés alapján ugyanis a **Y** Zrt-t is terheli az együttműködési kötelezettség. Ha a szerződési kötelezettségének a lízingbeadó nem tesz eleget, úgy felmerülhet a kártérítési felelőssége, azonban a mulasztás következményeit a felperes nem háríthatja át a balesetet okozó felelősségbiztosítójára.

A felperes az eljárás során ellentmondásos nyilatkozatokat tett a tárolás körülményei és az összegszerűsége vonatkozásában. 2012. augusztus hó 22. napján becsatolt egy számlát, amely számlát a **SV** Kft. állított ki bruttó 480 568 Ft-ról, amely szerint 473 napon keresztül 800 Ft + áfa ellenében látták el a gépjárműnek az őrzését. Ehhez képest a felperes

magasabb összegben - 485 790 Ft-ban - érvényesítette az igényét úgy, hogy abból állítása szerint levonásba helyezte a III. rendű alperes által megtérített költséget.

A lízingszerződés lezárásával összefüggésben követelt további költség - 74 954 Ft kamat és 44 309 Ft árfolyamkülönbség - nem hozható okozati összefüggésbe a II. rendű alperes által okozott balesettel, az ugyanis a lízingszerződés alapján illeti meg. Amennyiben a szerződés a káresemény folytán nem kerül lezárásra, ezek a követelések ugyanúgy terhelnék a lízingbevevőt azzal az eltéréssel, hogy azokat nem egy összegben kellett volna megfizetni a szerződés megszűnésére tekintettel.

A felperes 16 056 Ft-ban jelölte meg a házastársa orvosi vizsgálatával összefüggésben felmerült útiköltséget. A III. rendű alperes védekezése szerint elkerülhető lett volna a személyi sérülés a felperes házastársa részéről, ha a biztonsági öv be lett volna kötve, aminek megítélése orvos szakértői kérdés. A peradatok alapján nem állapítható meg, mikor vált szükségessé az orvosi vizsgálat. A 2016. november hó 21. napján megtartott tárgyaláson a felperes képviselője is elismerte, hogy ezt nem tudják okirattal alátámasztani, és ezért nem került sor részükről a szakértői bizonyítás indítványozására sem.

További 21 199 Ft útiköltséget a felperes a különböző hatósági eljárásokban való részvétel miatt érvényesített, amelyet a 13. sorszám alatt részletezett.

A Szabs. törvény 73. §-ának (1) bekezdése rendelkezik az eljárási költség fogalmáról, így a b) pont szerint egyebek mellett eljárási költségnek minősül az eljárás alá vont személynek az ügyben felmerült készkiadása. A Szabs. törvény 73. §-ának (4) bekezdése kimondja, hogy az eljárás megszüntetése esetében az eljárási költség az államot terheli, kivéve, ha felelősségre vonás vagy figyelmeztetés alkalmazásával fejeződik be az eljárás.

Az egyes eljárási cselekményeken történő megjelenéssel összefüggésben a felperesnek, mint eljárás alá vont személynek felmerült költsége olyan készkiadásnak minősül, amely eljárási költségnek tekinthető, ezért azt az egyes szabálysértési hatóságoknál kellett volna bejelentenie, amelyet az állam lett volna köteles megfizetni. Arra nincs lehetőség, hogy a szabálysértési eljárásban felmerült költségeit a felperes a mulasztása miatt most a III. rendű alperessel szemben érvényesítse.

A biztosítással kapcsolatos ügyintézés felmerült 3146 Ft utazási költséggel összefüggésben a felperes a 13. sorszám alatt mindösszesen egy 147. sorszámról kiállított másolatot csatolt, amely részben beazonosíthatatlan, hogy melyik napon kelt, továbbá nem lehet megállapítani, hogy miért volt indokolt a biztosító társasággal folytatott terjedelmes levelezés ellenére a felperesnek személyesen megjelennie a biztosító társaság irodájában, tekintettel arra is, hogy a III. rendű alperes által térítendő károk teljesítésére sor került, az egyéb kártételei viszont indokolatlanok voltak, így ha ezen indokolatlan kárkövetelésével összefüggésben jelent meg a biztosító társaság valamelyik helyi kirendeltségében, az emiatt felmerült költségét maga köteles viselni.

A 72 500 Ft telefonálással, levelezéssel és a nyomtatópatronok használatával felmerült költség a Szabs. törvény fentebb hivatkozott rendelkezései szerint készkiadásnak minősülnek, és ezeket a szabálysértési hatóság előtti eljárásban kellett volna érvényesíteni.

A Pp. 3. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a bíróság a polgári ügyek körében felmerült jogvitát erre irányuló kérelem esetén bírálja el. Ilyen kérelmet - ha törvény eltérően nem rendelkezik - csak a vitában érdekelt fél terjeszthet elő.

A felperes saját jogán nem érvényesítheti a házastársa balesetben tönkrement pulóverének a költségét, mivel a kár a házastársát érte, és a perbizományt a hatályos perrendi szabályok nem ismerik el. A jogalapon túl az összecszerúsége sem volt bizonyított ezen kárkövetelésének.

A régi Ptk. 355. §-ának (4) bekezdése szerint kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást, vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez, vagy kiküszöböléséhez szükséges.

Az új autó üzemanyag költsége, eredetiségvizsgálatának díja, az új forgalmi és törzskönyv kiadásának költsége és a vagyonszerzési illeték miatt követelt 88 100 Ft iránti követelés azért volt alaptalan, mert a III rendű alperes csak a károsult vagyonában bekövetkezett értékcsökkenés megtérítésére köteles. Ezek a költségek a káresemény időpontjában meg nem lévő vagyonnal összefüggésben merültek fel, így ezen igény a káron szerzés tilalmába ütközik.

A norvégiai munkavégzéssel összefüggésben felmerült 234 500 Ft többletköltség vonatkozásában is hiányzott az okozati összefüggés, mert az nem tartozik a régi Ptk. 355. §-ának (4) bekezdése által meghatározott azon költségek körébe, amelyek megtérítésére tarthat igényt a károsult kártérítés címén. Ezt az igényét összecszerúságában sem bizonyította a felperes, e tekintetben csupán az internetről történő bejegyzéseken alapuló nyilatkozatot tett, amely nem alkalmas az általa állított tények alátámasztására.

549 510 Ft elmaradt jövedelmet ezért követelt a felperes, mert a 2011. szeptember hó 15. napi norvégiai munkavégzés kezdő időpontjáig a baleset következtében olyan állapotban volt, amely miatt nem tudott dolgozni, továbbá a gépjármű károsodására tekintettel szakmáját nem tudta gyakorolni, ugyanis nem tudta a festéshez szükséges eszközöket, szerszámokat a munkavégzés helyére szállítani. A felperest a balesettel összefüggésben sérülés nem érte, pszichés károsodása sem következett be, ezért nem hivatkozhatott alappal arra, hogy az egészségi állapota miatt nem tudott munkát végezni. A felperes a kárenyhítési kötelezettsége alapján kölcsönautóval megoldhatta volna a szerszámai szállítását.

A 2012. január hó 1. napja és 2012. január hó 16. napja közötti időszakban elmaradt 615 668 Ft jövedelmet azért követelte a felperes, mert a 2012. január hó 16. napján tartott tárgyalás miatt nem érte meg kiutazni Norvégiába, ezért elesett a két hétre járó norvégiai munkabértől. Ezen kereseti kérelem és a káresemény között olyan távoli összefüggés van,

ami miatt az nem tartozik a régi Ptk. 355. §-a (4) bekezdésének hatálya alá. A követelés összecszerűsége nem is volt bizonyított, pusztán a felperes előadása szolgált alapul annak alátámasztására, s a felperes nem ajánlott fel semmilyen bizonyítási indítványt a tanúk kihallgatásán kívül, ami nem is alkalmas az összecszerűség bizonyítására.

A nem vagyoni kárigényét a felperes a baleset következtében kialakult megbetegedései és az eljárás elhúzódása miatt terjesztette elő. Az eljárás elhúzódásáról nem lehet beszélni, mert a többszörösen differenciált jogorvoslati eljárások igénybevétele az eljárás alá vont személyek rendelkezésére állt, s az egyes hatóságok a rájuk irányadó eljárási határidőket megtartották. A felperesnél a balesettel összefüggésben pszichikai állapotváltozás vagy pszichés károsodás nem történt, testi vagy pszichés megbetegedés, így poszttraumás stressz zavar sem alakult ki, a háziorvosi kartonban szereplő megbetegedések természetes kórokú megbetegedések. A felperesnél fennálló paranoid élményfeldolgozás, énközpontúság, fokozott érzékenység, továbbá csökkent feszültség és kudarctűrő képesség nem hozható okozati összefüggésbe sem a II. rendű alperes által okozott balesettel, sem pedig az azt követően folytatott eljárással. Ezek tünetek a felperes személyiségéből, személyiségjegyeiből adódnak, és az nem betegség, nem pszichés károsodás.

A felperes az V. rendű alperessel szemben a kártérítési keresetét arra alapította, hogy a Rendőrkapitányság, mint szabálysértési hatóság tévesen mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, nem derítette fel kellően a tényállást, és részben ezek vezettek az eljárás elhúzódásához, valamint súlyos és kirívó eljárási szabályt sértettek az V. rendű alperes állományába tartozó, a baleset helyszínén intézkedő rendőrök akkor, amikor nem rögzítették a 3/1998. (I. 31.) ORFK utasításban foglaltakat. Eszerint a helyszínelő rendőröknek kötelezően rögzíteni kell a helyszíni mérések és a nyomrögzítések eredményeit.

A régi Ptk. 349. §-ának (1) bekezdése ugyanis alapján az államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárításra alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

A szabálysértési iratokból megállapíthatóan valamennyi rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőség kihasználásra került, azokat a felperes igénybe vette.

Egységes a bírói gyakorlat abban (KGD1994.68., BDT2004.1028., BH2000.400.), hogy az eljárás objektív okból történt elhúzódása és jogalkalmazási tévedések önmagukban nem alapozzák meg a kártérítési felelősséget, arra csak a kirívóan súlyos és a sérelmet szenvedett kárával okozati összefüggésbe hozható jogszabálysértés esetén kerülhet sor. Az, hogy a megyei főügyészség a rendelkezésre álló bizonyítékokat eltérően mérlegelte és arra az álláspontra helyezkedett, hogy megalapozottan nem lehet állást foglalni további bizonyítás lefolytatása nélkül a szabálysértési felelősség kérdésében, még nem teszi jogszabálysértővé a szabálysértési hatóság eljárását, ahogy az sem, hogy a Miskolci Városi Bíróság a tárgyaláson felvett bizonyítás eredményeként eltérő álláspontra helyezkedett.

Az ORFK utasítás nem minősül jogszabálynak, így annak megsértése esetén fogalmilag kizárja jogszabálysértésről beszélni. A balesetben érintett felek eltávolították a baleset helyéről a gépjárműveket, így annak pontos rögzítése, hogy ténylegesen mekkora távolságot tett meg a kikanyarodástól az ütközési pontig a II. rendű alperes, s hogy a két bekanyarodás között egyáltalán mennyit kívánt megtenni, csak feltételezésen alapulhatna, pontos méréseket nem lehetett volna végezni. Ezt támasztja alá a szabálysértési iratoknál fellelhető igazságügyi mérnökszakértői vélemény, amely azt a megállapítást teszi, hogy a baleseti mozgásmechanizmus teljes bizonyosságú meghatározásához objektív adatok nem állnak megfelelő mennyiségben rendelkezésre. A baleseti helyszínelésre vonatkozó ORFK utasítás maradéktalan megtartásának hiánya ellenére sem állapítható meg olyan jogszabálysértés az V. rendű alperes állományába tartozó rendőrök részéről, amelyek megalapoznák az V. rendű alperes kártérítési felelősségét.

A vagyoni károk egyáltalán nem is voltak okozati összefüggésbe hozhatók az V. rendű alperes állítólagos jogszabálysértésével.

Az elsőfokú bíróság szükségtelennek ítélte meg III. rendű alperes alkalmazásában álló **G. D.** tanúkénti kihallgatását, és indokolatlannak találta nyelvész szakértő kirendelését a jogszabályok értelmezésére, mert az a bíróságnak a feladata. Szintén mellőzte **B. L., V. Gy.** és **N. T.** tanúk kihallgatását, mert az elmaradt jövedelem iránti követelés jogalapja hiányzott. A beszerzett orvos, pszichológus és pszichiáteri szakértők véleményei aggálymentesek és hiánytalanok voltak, ezért mellőzte a felperes házastársának és fiának kihallgatását a pszichés változásokra és pszichés eredetű megbetegedésekre vonatkozóan. A felperes indítványa ellenére nem kereste meg a **Y Zrt-t**, mert a hitelezéssel kapcsolatban felmerült, és a jelen perben érvényesített követelések nem álltak okozati összefüggésben a káreseménnyel.

A felperes pervesztes lett, ezért őt az elsőfokú bíróság a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a II., a III. és az V. rendű alperesek ügyvédi, illetőleg jogtanácsosi munkadíjából álló perköltségének a megfizetésére, és rendelkezett arról, hogy a II. rendű alperes jogi képvisellel felmerült költségét pervesztessége okán a felperes viseli. A felperes teljes személyes költségmentességére figyelemmel a kereseti illeték az állam terhén marad.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását és a keresetének történő helyt adást kérte azzal, hogy a 2012. január 2. és január 16. napjai közötti időszakra érvényesített elmaradt jövedelem kivételével minden kiesett munkabérrel kapcsolatos kártérítési igényétől elállt. Vagyilagosan kérte az ítélet hatályon kívül helyezését az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára történő utasítása mellett. Továbbra is fenntartotta azt az álláspontját, hogy az I. és a II. rendű alperesek hibájából húzódott el az eljárás, amelynek évekig tartó volta anyagi és nem anyagi, azaz lelki vonatkozásban is kárt okozott neki. Ismételten utalt az V. rendű alperes állományába tartozó rendőrök részéről a helyszínen elkövetett szabálysértésre, valamint arra, hogy a II. rendű alperes tanúként tett és folyamatosan változtatott meséi is hozzájárultak az eljárás elhúzódásához. Kifogásolta, hogy az V. rendű alperes **Cs. J.** tanúvallomása és a beszerzett szakértői vélemény ellenére továbbra is vele

szemben folytatta a szabálysértési eljárást. Az eljárás elhúzódása elkerülhető lett volna, ha az V. rendű alperes kizárja a helyszínen talált féknyom és a gépkocsija összetartozását. A gépkocsi tárolásával felmerült költségigénye azért megalapozott, mert előre nem tudhatta, hogy ennyire elhúzódik a szabálysértési eljárás, és reménykedett abban, hogy a gépkocsit mihamarabb meg tudja javíttatni. A tárolási költség összecszerűségével kapcsolatban számítási hibát nem vétett, a beadványa helyes levezetést tartalmazott. A hitel lezárásával összefüggő többletköltsége azért alapos, mert abból két vagy három havi törlesztés volt hátra, tehát a baleset hiányában ez a költség nem jelentkezett volna. Mivel a III. rendű alperes közvetlenül a finanszírozó felé fizetett, és őt csak a szabálysértési eljárás jogerős lezárása után kereshette fel, csak ez után kerülhetett sor a szerződés lezárására. A felesége utazási költségigényével összefüggésben hivatkozott arra, hogy felhívásra igazolni tudja a betegségével kapcsolatos állításait, azonban erről nem kívánja tájékoztatni a II. rendű alperest, mivel őt titoktartási kötelezettség nem terheli. Álláspontja szerint a biztonsági öv használata esetén sokkal komolyabb károk érték volna a házastársát, mint annak hiányában. Vitatta az elsőfokú bíróságnak az eljárás során felmerült költségek érvényesítésével összefüggésben elfoglalt álláspontját. Előadása szerint azért jelent meg a III. rendű alperes kirendeltségénél személyesen, hogy tisztázza a felelősségbiztosító személyét. Sérelmezte a norvégiai megélhetési költséggel összefüggésben előadásának figyelmen kívül hagyását, és az általa megjelölt tanúk megidézésének elmaradását. Hivatkozása szerint élt kint Norvégiában, így tudja, mit beszél, valamint nem indokolja semmi azt a feltételezést, hogy pont egy ilyen kérdésben hazudna. Sérelmezte az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy kölcsönként gépjárművel kellett volna a kárenyhítési kötelezettségének eleget tennie. Az új gépjárművel kapcsolatos költségei azért merültek fel, mert a II. rendű alperes hibájából a korábbi gépkocsija totálkáros lett, ezért adott az okozati összefüggés, míg nem lehet beszélni a káronszerésről. A perben elrendelt szakértői vizsgálatnak az eltelt idő miatt nem volt értelme, továbbá a lelki és személyiségvizsgálattal kapcsolatos bármilyen orvostudománynak nevezett szakágak egyébként is felelősségvállalástól mentes áltudományok, ahol bárki következmények nélkül nyilatkozhat.

A III. és az V. rendű alperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték annak helyes indokai alapján.

Az ítélet tábla a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének a 2012. január 2. és január 16. napjai közötti időszakra érvényesített elmaradt jövedelem kivételével a kiesett munkabérrel kapcsolatos kártérítési igényt elutasító rendelkezését. Az ítélet tábla a fellebbezést a per főtárgya tekintetében alaptalannak találta a következők szerint:

Az ítélet tábla nem osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját abban a kérdésben, hogy a felperes által a balesettel okozati összefüggésben érvényesített igény a II. rendű alperestől a kötelező felelősségbiztosítási jogviszony megléte miatt nem érvényesíthető.

Ezen álláspont alátámasztására az elsőfokú bíróság a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény 28. §-ának (1) bekezdését hívta fel, amelynek értelmében a károsult kártérítési igényét a biztosítási szerződés keretei között a

károkozó gépjármű üzemeltetőjének biztosítójával szemben közvetlenül, illetve az e törvényben meghatározott esetekben a kártalanítási számla kezelőjével szemben jogosult érvényesíteni.

A régi Ptk. 559. §-ának (1) bekezdése szerint felelősségbiztosítási szerződés alapján a biztosított követelheti, hogy a biztosító a szerződésben megállapított mértékben mentesítse őt olyan kár megtérítése alól, amelyért jogszabály szerint felelős. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése kimondja, hogy a biztosító a megállapított kártérítési összeget csak a károsultnak fizetheti; a károsult azonban igényét közvetlenül a biztosító ellen nem érvényesítheti; a biztosított csak annyiban követelheti, hogy a biztosító az ő kezéhez fizessen, amennyiben a károsult követelését ő egyenlítette ki.

Az elsőfokú bíróság által felhívott jogszabályi rendelkezésből nem következik, hogy a kötelező gépjármű felelősségbiztosítási jogviszony léténél fogva megszűnne a biztosított közvetlen kárfelelőssége, hanem csupán felmentvényt ad a régi Ptk. 559. §-ának (2) bekezdésében írt közvetlen igényérvényesítési tilalom alól, és lehetővé teszi azt a károkozó gépjármű üzemeltetőjének biztosítójával, illetve a törvényben meghatározott esetekben a kártalanítási számla kezelőjével szemben.

A károkozó kártérítési felelőssége veszélyes üzem esetén ezért a régi Ptk. 345. §-ának (1) bekezdése alapján, illetve a régi Ptk. 346. §-ának (1) bekezdése értelmében alkalmazandó régi Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése alapján adott. A károsult saját döntése, hogy a károkozóval, a felelősségbiztosítóval, avagy mindkettőjükkel szemben lép fel a kárának megtérítése iránt.

Ennek ellenére is alaptalan volt a felperesnek a II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresete, ám részben az elsőfokú ítéletben írtaktól eltérő indokok alapján.

A felperes engedményezés hiányában csak az őt ért kárt követelhetette, viszont hiányzott a keresetösszege joga mindazon károk tekintetében, amelyek nem nála következtek be. Ez alatt nem csupán a felperes házastársának a balesetben megrongálódott pulóverét kell érteni, hanem a házastárs orvosi kezelésekre történt utazásával felmerült útiköltséget, valamint a balesetben megrongálódott és az ezt követően vásárolt gépjárművel kapcsolatos minden költséget, ideértve az előbbire megkötött lízingszerződéssel összefüggésben érvényesített kártételeket is. Ez utóbbi oka, hogy a lízingelt gépjármű üzemeltetője és lízingbe vevője a felperes házastársa volt (míg a tulajdonosa értelemszerűen a lízingbeadó), ahogy a balesetet követően vásárolt gépjármű üzemeltetője is azzal, hogy annak tulajdonosa a felperes gyermeke. Itt jegyzi meg az ítélet, hogy az utóbbi gépjármű vásárlása miatti követelés érvényesítése nem ütközött a káronszerzés tilalmába, mert ha annak megvásárlására a károkozás következtében került sor, akkor ezek a költségek is a régi Ptk. 355. §-a (4) bekezdésének hatálya alá tartoznak. A tárolási költséggel összefüggésben amúgy az elsőfokú bíróság által feltárt számítási hiba meglévő volt, azonban ennek a kérdésnek a kereset alaptalansága miatt nem volt igazi relevanciája.

A norvégiai munkavállalás késedelme miatt érvényesített kártérítési követelését a felperes nem bizonyította. Ezen túl a követelés azért is alaptalan volt, mert túl távoli volt az okozati összefüggés a baleset és a 2012. január hó 16. napjára kitűzött tárgyalás miatt elhalasztott munkakezdés között a II. rendű alperes esetében, míg az V. rendű alperes vonatkozásában az okozati összefüggés egyenesen hiányzott. A II. rendű alperes nem tanúsított jogellenes magatartást, amikor a szabálysértés elkövetését nem ismerte be, hanem a törvényes eszközökkel védekezett, s került sor emiatt tárgyalásra. A fellebbezésben írtakkal szemben a közokiratnak minősülő, és a felperes által kijavítani nem kért jegyzőkönyv tartalmazza a kiesett időszakban itthon végzett munkára utalást. Ha a felperes mégiscsak dolgozhatott volna a megjelölt időszakban, de azt mégsem tette meg, akkor a régi Ptk. 340. §-ának (1) bekezdésére figyelemmel a kárenyhítési kötelezettség megsértése merül fel az oldalán. Ezen okok mindegyike önmagában alaptalanná tette az elmaradt jövedelem iránt igényérvényesítést.

Minden egyéb fellebbezett kárelem vonatkozásában az ítéltábla visszautal az elsőfokú bíróság ítéletének indoklására anélkül, hogy az ott leírtakat ehelyütt megismételné. Mindössze a nem vagyoni kárigénnyel kapcsolatban, és a fellebbezésben írtak miatt rögzíti, hogy ez az igény a tudomány jelen állása szerint rendelkezésre álló orvosszakértői eszközökkel nem volt alátámasztható, ezért ennek - a bizonyítás sikertelenségének - a következményeit a Pp. 164. §-ának (1) bekezdése alapján bizonyításra köteles felperesnek kell viselnie.

A II. rendű alperest pártfogó ügyvéd képviselte, akinek díját a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény 62. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján az ügyben eljáró jogi segítségnyújtó szolgálat állapítja meg, amiért nem kerülhetett volna sor az elsőfokú bíróság részéről a II. rendű alperes javára perköltség megállapítására.

A leírtak alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése szerint a II. rendű alperes részére megállapított perköltség tekintetében megváltoztatta, egyebekben pedig - a per fő tárgya vonatkozásában - helyben hagyta részben eltérő indoklás mellett.

A felperes költségeinek megfizetésére; a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul. A felperes személyes költségmentessége okán a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték az állam terhére marad a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján. A felperest képviselő pártfogó ügyvéd díjának viseléséről az ítéltábla a felperes peresztességére tekintettel rendelkezett a Pp. 87. §-ának (2) bekezdése szerint, azt az állam viseli a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény 11/A. §-ának (2) bekezdése értelmében, míg a II. rendű alperes tekintetében ugyanezen jogszabály 11/A. §-ának (3) bekezdése alapján rendelkezett.

Debrecen, 2017. április 13. lperes fellebbezése a per fő tárgya vonatkozásában nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte őt az ítéltábla a jogi képviselővel eljáró III. és V. rendű alperesek javára a Pp. 67. §-ának (2) bekezdése és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének b) pontja és (5) bekezdése alapján meghatározott, de a

rendelet 3. §-ának (6) bekezdése szerint a kifejtett tevékenységhez igazodóan arányosan mérsékelt összegű másodfokú jogi képviselői (jogtanácsosi) munkadíjból álló

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, Dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, Dr. Pribula László sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő